

Extremismus – vybrané aspekty

1. Znat vymezen jednotlivých pojmů (extremismus, fanatismus, rasismus, nacismus, neonacismus, antisemitismus, xenofobie aj.)
2. Informace MV ČR <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx> (první dva odkazy)
3. Vymezení a řešení extremismu z pohledu PČR <https://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-extremismus.aspx>
4. Extremismus a subkultury v přílohách Metodického doporučení k PP RICH0 – MŠMT ČR (viz uložené v materiálech)
5. Inspirace k tématu: <https://sancedetem.cz/extremismus>

Dále výběr ze zdrojů:

HATE CRIME - zločiny z nenávisti

koncept vznikl v USA, začal se rozvíjet v 70tých letech 20stol

Důvod nenávisti (rasový, náboženský, sexuální orientace, gendr, postižení, věk - senioři, třídy, politické orientace)

Více k danému:

<https://www.mvcr.cz/clanek/problematika-hate-crimes.aspx>

SOCIÁLNÍ DISTANCE - Bogardusova škála sociální distance

Základní podobu škály tvořilo 7 položek, v nichž respondent hodnotil, zda by ochotně přijal určitou osobu:

1. do blízkého příbuzenstva skrze manželství
2. do svého klubu jako blízkého přítele
3. za souseda v ulici
4. svého zaměstnání za spolupracovníka
5. jako občana své země
6. jen jako návštěvníka své země
7. vyloučil by ji ze země

Respondenti mají označit tu položku, která vyjadřuje nejmenší přijatelnou *sociální distanci* vůči příslušníkovi dané skupiny. První položka škály představuje nejnižší míru *sociální distance*, poslední pak zachycuje nejvyšší míru *sociální distance*.

Míra sociální distance

Zjištění

- Ze zkoumaných skupin jsou Čechům **nejbližší** Slováci a lidé tělesně postižení.** Otevřenost k osobnímu kontaktu deklarují Češi vůči Němcům a Židům.
- Větší odtažitost cítí Češi vůči *homosexuálům, černochům, Ukrajincům, Vietnamcům, přistěhovalcům, zahraničním dělníkům, bezdomovcům a prostitutkám.* I tyto skupiny však většina Čechů považuje **za sobě rovné.**
- K dalším skupinám už většina Čechů deklaruje **převážně odmítavý postoj.** U příslušníků skupin, jako jsou *muslimové, Romové, anarchisté a skinheadi,* většina lidí vyjadřuje nechuť žít s nimi *trvale na společném území.* Tyto skupiny je možné vnímat jako nevítané a tím pádem ohrožené.
- Jasná averze** je zaměřená vůči *narkomanům.* Většina našich obyvatel vůči nim volí krajní pól škály - *„odsunul/a bych je nejraději pryč z ČR“.*

Míra osobní zkušenosti

Zjištění

- Většina Čechů má **osobní zkušenost** se Slováky, Romy, Vietnamci, tělesně postiženými a Němci.
- Příležitostná *osobní zkušenost* kombinovaná se **zkušeností zprostředkovanou blízkými** se týká především *Ukrajinců, bezdomovců, přistěhovalců, Židů a homosexuálů.*
- Zkušenost většiny Čechů se zbylými menšinami vychází převážně **z informací z médií anebo o nich žádné informace nemají.** Absence informací anebo reflexe mediálního obrazu se týká konkrétně *černochů, narkomanů, skinheadů, prostitutek, anarchistů a muslimů.*

Populace ČR: vnímání menšin

Prokřížením dimenze znalosti a sociální distance získáme čtyřpolní graf

Do oranžového pole nazvaného **pozitivní zkušenost** spadají skupiny, jejichž zástupce většina Čechů zná osobně a jsou jim nakloněni. Jedná se hlavně o *Slováky a tělesně postižené*.

Světle modrý obdélník nazvaný **negativní zkušenost** shluje ty skupiny lidí, se kterými má většina Čechů vesměs osobní zkušenost. Jelikož mají ke skupinám současně odtažitý vztah, jejich zkušenost bude pravděpodobně převážně negativní. Jde především o *Romy, ale i Vietnamce*.

Obdélník nazvaný **negativní předsudek** shluje skupiny, které jsou Čechy vnímány převážně negativně, byť s nimi nemají většinou osobní zkušenost. Jde především o *anarchisty, muslimy, skiny, narkomany a prostitutky*.

Červený obdélník nazvaný **pozitivní předsudek** odkazuje na skupiny, které jsou vnímány převážně pozitivně, nicméně s nimi většina lidí nemá osobní zkušenost. Nejbližší k tomuto kvadrantu mají Židé.

Vnímání Romů

Zjištění

Pokud protřídíme vnímání Romů s otázkou na míru osobní zkušenosti, zjistíme, že **Romy jako nepřizpůsobivou skupinu obyvatel vnímají nejčastěji lidé, kteří s nimi mají osobní zkušenosti (90 % z nich)**.

Podle valné většiny Čechů je pro Romy nejmýstižnější, že jsou **zdrojem kriminality (90 %)** a že **ničí a znečišťují okolí (88 %)**.

Idalší negativní charakteristiky, na které jsme se dotazovali, si většina české populace spojuje s Romy. Jde o hlučnost (82 %), násilnické chování (77 %) a to, že jsou zdrojem nemocí (51 %).

O tom, že jsou Romové obětmi diskriminace, je přesvědčená jen pětina populace (21 %).

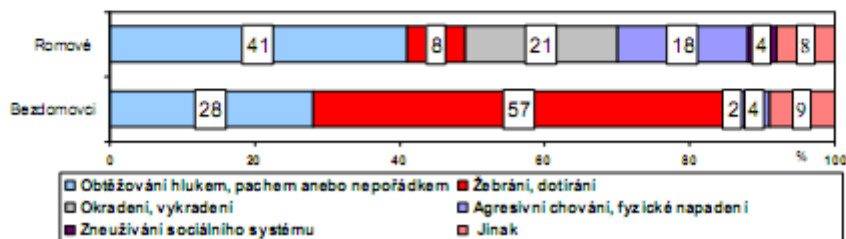
Problémové skupiny obyvatel

Téměř každý pátý Čech (17 %) se cítí být podstatným způsobem a dlouhodobě omezován různými problémovými skupinami obyvatel.

Z lidí, kteří se cítí být takto omezováni, 64 % označuje za **původce omezování Romy**. Druhou nejčastěji jmenovanou skupinou jsou **bezdomovci** (20 %).

Romové jsou častěji spojováni s obtěžováním **hlukem, pachem či nepořádkem** (41 % případů), **krádežemi** (21 %) a **agresivnějším chováním** (18 %), zatímco u bezdomovců jednoznačně dominuje **žebření a dotírání** (57 %).

„Pokud jste omezováni a obtěžováni, čím Vám tyto lidé zpřijemňují život nejvíce?“ tříděno podle „Pokud jste omezováni a obtěžováni, o jaké skupiny lidí jde?“

Více:

file:///C:/Users/koc0101/Downloads/Z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%A1_zpr%C3%A1va_z_v%C3%BDzkumu-1.pdf

PACHATELÉ

Dle Spurného (2007) jsou v literatuře uváděny 4 typy pachatelů extremistického násilí:

- Pachatelé pro zábavu a vzrušení** – tzv. zážitkové extremistické násilí – motivem je vzrušení z konfliktu se zákonem, touha po obdivu a moci, předsudky vůči obětem či nenávisť k nim není (hlavním) motivem, následují vůdce.
- Pachatelé bránící svůj svět** – tzv. reaktivní extremistické násilí – motivem je pocit ohrožení vlastního světa a hodnot, jednají „v zájmu dobra“ a majority, brání životní prostor obvykle proti příslušníkům minoritní skupiny.
- Pachatelé s misí sprovodit zlo ze světa** – tzv. misionářské extremistické násilí – motivem je úsilí zbavit svět určitých skupin, osob, které jsou vnímány jako zlo, protože ohrožují jejich rasu, víru; bojují v zájmu očistění světa od tohoto zla, touží po pomstě, obvykle se nespokojí pouze s akty vandalizmu a zastrašování, ale jdou dále.
- Pachatelé oplácějící za jim provedenou křivdu** – tzv. odplatné extremistické násilí – reakce na zprávu (i fámu) o incidentu namířeném proti příslušníkům jejich vlastní skupiny, nezajímají se o pravdivost takové zprávy, touží po pomstě.

Více: <https://www.mvcr.cz/clanek/kvalitativni-popis-psychologie-osobnosti-pachatele.aspx>